

ЗМІСТ

СТАТТІ І СТУДІЇ

B. A. Брехуненко, Н. В. Семергей

Конструювання українського історичного міфу в часи Гетьманщини 9

P. I. Олексенко

Формування Московської держави в контексті історичної спадщини

Київської Русі 18

ПОВІДОМЛЕННЯ

O. П. Лахно

Статутна реформа радянського баптизму 1959 – 1960-х років
як катализатор конфесійного розколу 25

K. В. Лобач

«Хлібні» справи Полтавського кущнарсуду 32

B. П. Скрипчук

ЧК – ДПУ Харківщини у придушенні повстанського руху в перші роки
НЕПу (1921 – 1923) 42

СЛОВО МОЛОДОГО АВТОРА

C. В. Нижнікова

Викладачі єпархіальних жіночих училищ України (друга половина XIX –
початок XX століття): колективний портрет 52

B. A. Сливенко

Роль прокуратури у витісненні з ринку приватного сектора господарства
наприкінці НЕПу 60

ОСВІТА І КУЛЬТУРА

T. В. Оніпко

Книговидавнича діяльність вітчизняної споживчої кооперації
в 20-і роки ХХ століття 66

K. Б. Пивоварська

Вірменські національні школи і політика коренізації 75

ПИТАННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ІСТОРІЇ

B. В. Год, Н. В. Год

Місце та роль магістра в середньовічних і ранньомодерніх
західноєвропейських університетах 84

Ю. В. Вільховий

Антирелігійна політика в СРСР : механізм вироблення і проблеми
втілення (середина 1940-х – 1960-і роки) 96

C. M. Луценко

- Міжцивілізаційні контакти та їхні наслідки у німецьких африканських колоніях XIX – XX століття 106

I. V. Цебрій, B. B. Опенько

- Образ середньовічного правителя Піренеїв у спадщині Рамона Менендеса Підаля 116

ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО ТА ІСТОРІОГРАФІЯ

Я. С. Калакура

- Петро Тронько в інтер'єрі української радянської та пострадянської історіографії 124

П. В. Киридон

- Західна історіографія про радянську політичну номенклатуру повоєнного двадцятиріччя 134

ХРОНІКА

H. B. Год

- V Всеукраїнська наукова конференція «Держава і церква в новітній історії України» 144

T. B. Тронько

- Вшанування пам'яті лицарів національної звитяги 146

КРИТИКА ТА БІБЛІОГРАФІЯ

O. O. Лобач, B. B. Ставнюк

- Год Б. Дитячі ігри (від Античності до початку ранньомодерного часу) [Текст] : монографія / Борис Год. – Полтава : Вид-во ПНПУ імені В. Г. Короленка, 2015. – 182 с. 149

I. O. Сердюк

- Мариновський Ю. Гулаки на Правобережжі Дніпра. Родовід і власність правобережних Гулаків з Артема. Матеріали до біографії роду [Текст] / Ю. Мариновський. – Черкаси : Вертикаль, 2014. – 510 с. 152

M. A. Якименко

- Жванко Л. М. Біженці Першої світової війни: український вимір (1914 – 1918 pp.) [Текст] : монографія / Л. М. Жванко. – Х. : Віровець А. П. «Апостроф», 2012. – 568 с. 154

- До 60-річчя Петра Якимовича Гавриша 158

- Довідка про авторів** 160

- Орієнтири для авторів збірника «Історична пам'ять»** 162

CONTENTS

ARTICLES AND STUDIES

V. A. Brekhunenko, N. V. Semerzey

The creation of the Ukrainian historical myth in Hetmanate 9

R. I. Oleksenko

Moscow State formation in the historical heritage of Kievan Rus 18

REPORT

O. P. Lakhno

Authorized reform of the Soviet Baptism in 1959–1960 as a catalyst
of confessional split 25

K. V. Lobach

“Grain harvest cases” in Poltava City Neighborhood Court 32

V. P. Skrypcchuk

The Role of the Kharkiv Region Cheka – GPU in suppressing the insurgency
in the first years of the NEP (1921 – 1923) 42

WORD OF A YOUNG AUTHOR

S. V. Nyzhnikova

Teachers of Eparchial Women’s School of Ukraine (the second half
of the nineteenth – early twentieth centuries): collective portrait 52

V. A. Slivenko

The role of prosecutors in liquidating the private sector of the economy
at the end of the period of the New Economic Policy 60

EDUCATION AND CULTURE

T. V. Onipko

The publishing activity of domestic consumer cooperation in the 1920s 66

K. B. Pyvovarska

Armenian national schools and the policy of indigenization 75

QUESTIONS OF FOREIGN HISTORY

B. V. Hod, N. V. Hod

The master’s place and role in medieval and early modern Western European
universities 84

Y. V. Vilhovoy

The anti-religious policy of the Soviet Union: the mechanism of elaboration
and the problems of realization (mid-1940s – 1960s) 96

S. M. Lutsenko

- Intercivilizational contacts and their consequences in the German colonies in Africa
in the 19th – 20th centuries 106

I. V. Tsebriy, V. V. Openko

- The image of the medieval ruler of the Pyrenees in the heritage
of Ramón Menéndez Pidal 116

CHRONOLOGY AND HISTORIOGRAPHY

Ya. S. Kalakura

- Petro Tronko in the interior of Ukrainian Soviet and Post-Soviet historiography 124

P. V. Kyrydon

- Western historiography about the Soviet political nomenclature in the period
of twenty postwar years 134

CHRONICLE

N. V. Hod

- V National Conference “State and Church in the Modern History of Ukraine” 144

T. V. Tronko

- Commemorating the knights of national valor 146

CRYTISIM AND BIBLIOGRAPHY

O. O. Lobach, V. V. Stavniuk

- Hod B. Children's games (from antiquity to the beginning of the early modern time)
[Text]: monograph / Borys Hod. – Poltava: PNPU named after Korolenko Press,
2015. – 182 p. 149

I. O. Serdiuk

- Marynovskyi Yu. The Hulaks on the right bank of the Dnieper. Genealogy and
property of the right-bank Gulaks from Artem. Materials for the biography
of the family [Text] / J. Marynoskyi. – Cherkasy: Vertical, 2014. – 510 p. 152

M. A. Yakymenko

- Zhvanko L.M. Refugees of the First World War: Ukrainian Dimension (1914-1918)
[Text]: monograph / L.M. Zhvanko. – X.: Virovets A.P. “Apostrophe”, 2012. –
568 p. 154

- On the 60th anniversary of Petro Yakymovich Gavrysh 158

- Information about authors** 160

- Benchmarks for authors of the collection "Historical Memory"** 162